SİLİFKE TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİLİFKE CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

ROMANYA ÜLKE RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Romanya
Nüfus	19 317 000
Dil	Rumence
Din	Ortodoks (%87), Protestan (%6,8) Katolik (%5,6), Diğer (%0,6)
Yüzölçümü	238 391 km^2
Başkent	Bükreş
Başlıca Şehirleri	Bükreş, Lasi, Timisoara, Köstence, Cluj-Napoca, Craiova, Galati, Braşov
Devlet Başkanı	Klaus Iohannis
Para Birimi	Lei

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

AB (Avrupa Birliği), AG (Avustralya Grubu), BIS (Uluslararası İmar Bankası), BSEC (Karadeniz Ekonomik İşbirliği), CCC (Gümrük İşbirliği Konseyi), CE (Avrupa Konseyi), CEI (Orta Avrupa Girişimi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), ECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), G-9, G-77, IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ICFTU (Uluslararası Serbest Ticaret Birlikleri Konfederasyonu), ICRM (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi), IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IFRCS (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü), INMARSAT (Uluslararası Denizcilik Uydu Teşkilatı), INTELSAT (Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü), Interpol (Uluslararası (Uluslararası Standartlar Örgütü), ITU (Uluslararası Haberleşme Birliği), LAIA (Latin Amerika Entegrasyon Birliği), MONUC (BM Kongo Operasyonu), OAS (Amerika Devletleri Teşkilatı), OPCW (Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), PCA (Daimi Hakemlik Mahkemesi), PFP (Barış için Ortaklık), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), UNESCO (Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (Endüstriyel Kalkınma Örgütü), UNIKOM (BM Irak-Kuveyt Gözlem Misyonu), UNMEE (BM Etiyopya-Eritre Misyonu), UNMIBH (BM Bosna Hersek Misyonu), UNMIK (BM Kosova Geçici Yönetimi), UPU (Dünya Posta Birliği), WCL (Dünya Emek Konfederasyonu), WEU (Batı Avrupa Konseyi), WFTU (Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü), WTOO (Dünya Turizm Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Asya, Avrupa ve Ortadoğu'nun kavşak noktasında, Tuna Nehri ve Karadeniz yakınlarında yer alan Romanya, coğrafi yerleşim açısından oldukça stratejik bir konuma sahiptir. Büyük bir ekonomik potansiyeli elinde bulunduran ülke, gelişmiş sanayii ve tarım alanlarının yanı sıra zengin doğal kaynakları açısından da oldukça şanslıdır.

19 milyonluk nüfusu ve 238 391 kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın güney doğusunda yer alan Romanya, Bulgaristan (608 km), Macaristan (443 km), Moldova (450 km), Sırbistan (476 km) ve Ukrayna (531 km) ile sınıra sahiptir.
Başkenti Bükreş olan ülkenin diğer önemli şehirleri; Köstence, Yaş, Timisoara, Cluj-Napoca, Galati, Braşov ve Craiova'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Romenler, diğer Latin ulusları gibi M.S. ilk 1 000 yıl içinde ortaya çıkmış ve Trakyalı ataları olan Hint-Avrupa köklü "Dacia"lılar ile aynı bölgede yaşamışlardır. Bugün Romenler Doğu Roma dünyasının yegane temsilcisidir ve Romence de İspanyolca, İtalyanca ve Fransızcanın yanında başlıca Latin kökenli dillerden birisidir.

İlk kez 1859 yılında Wallachia ve Moldavia Prensliklerinin birleşmesi ile doğan Romen ulus devleti, 400 yıl kadar Osmanlı egemenliğinde kalmış ve 1878 yılında resmi bağımsızlığını ilan ederek üç yıl sonra da bir krallık haline gelmiştir. Ancak söz konusu krallık, Romen nüfusun sadece bir kısmını kapsamış, 3 milyon kişi Macaristan yönetimindeki Transilvanya'da, 2 milyon kişi Rusya kontrolündeki Bessarabia'da ve küçük gruplar da Bulgaristan'a ait bulunan Dobruca bölgesinde kalmışlardır. Krallığın, Romanyalıların tamamını bir yönetim altında toplama hedefi, ancak I. Dünya Savaşı'nın ardından 1918 yılında Transilvanya, Bessarabia, Bukovina ve güney Dobruca bölgelerinin Romanya ile birleşmesi ile gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ülke bir anda iki misli büyümüş, ancak bu yeni bölgelerin ekonomik gelişmesi, ya datam anlamıyla entegre olması sağlanamamıştır.

II. Dünya Savaşı sonrası ülke, diğer Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri gibi Sovyet egemenliği altına girerek komünist rejimi benimsemiştir. 1945 yılında Sovyetler Birliği destekli Romanya Komünist Partisi (RCP) yönetimi ele geçirmiş, 1947 yılı sonunda da Kral Michael tahttan çekilerek ülke Romanya Halk Cumhuriyeti adını almıştır.

1950'li yıllarda Moskova ile bağları zayıflasa da Gheorghe Gheorghiu-Dej yönetimindeki RCP, Stalinist ekonomi politikalarının tamamını uygulamıştır. 1965 yılında yönetimi devralan Nikolae Çavuşesku (Ceausescu) devlet konseyi başkanı olmuş, ülkenin adı Romanya Sosyalist Cumhuriyeti olarak değişmiştir. Gizli polis teşkilatının da desteğiyle Çavuşesku olağanüstü bir kişisel güç kazanmış, özellikle 1980'li yılların sonlarına doğru ülke yönetiminin bütün kilit noktalarına Çavuşesku'nun aile üyeleri ve arkadaşları yerleştirilmiştir.

Doğu Avrupa ülkelerinde komünist rejimlerin sarsıldığı 1989 yılı sonlarında, ülkeninTimoşoara kentinde rejime karşı ilk tepkiler başlamış, bastırılan gösterilerin Bükreş'e sıçraması ile birlikte olaylar hızla gelişmiş, 25 Aralık 1989'da Nikolae Çavuşesku ile eşi idam edilmiştir.

Tüm ülkeye yayılan ayaklanmalar sonucu, Ulusal Kurtuluş Cephesi (National Salvation Front) sosyalist rejime son vermiş, 1990 yılında da serbest seçimler yapılarak ülkede çok partili demokratik sisteme geçilmiştir. Romanya, halen çok partili parlamenter sistem ve Senato ile Millet Meclisinden oluşan iki meclis ile yönetilen demokratik bir Cumhuriyettir.

Nüfus ve İstihdam

1990 yılından beri gerek dışarıya göç gerekse artan ölüm ve azalan doğum oranları nedeniyle, Romanya'nın nüfusu sürekli azalma kaydetmiştir. 1990 yılında 23,21 milyon kişi olan ülke nüfusu, 2020 yılında 19,3 milyon kişiye kadar düşmüştür.

Ülkenin nüfus azalışında doğal sebeplerin yanı sıra göç de önemli bir faktörü oluşturmaktadır. Nüfusun azalmış olmasına, yurtdışına çalışmaya gidenlerin önemli ölçüde sebep olduğu tahmin edilmektedir. Diğer taraftan Uluslararası Göç Örgütü, yurtdışında çalışmakta olan Romen sayısını 2 milyon kişi olarak belirtmektedir ki bu rakam da yetişkin nüfusun yaklaşık %10'luk kısmına karşılık gelmektedir. 1990'lı yıllarda başlayan dış göçün başlangıçtaki hedef ülkeleri Yugoslavya ve Polonya gibi Doğu Avrupa ülkeleriyken bugün Almanya, İtalya, İspanya gibi Batı Avrupa ülkeleri ve İsrail en fazla tercih edilen yabancı ülkeler haline gelmiştir.

Ülkenin nüfusunun %89,5'i Romenlerden oluşmaktadır. Ülkede resmi olarak Macarlar (%6,6), Çingeneler (%2,5) ve Almanlar (%0,5) da dahil olmak üzere 13 azınlık grubu mevcuttur.

Romanya halkının yaklaşık %96'sı okur-yazardır. Nüfusun ortalama yaşı 39,7 olan Romanya, Batı Avrupa ülkelerine göre daha genç bir nüfusa sahiptir. Bununla beraber, azalan doğum oranı, bu durumun değişeceğine ve gelecek 10 yılın sonuna doğru, ülkedeki yaşlı nüfusun çalışma yaşındaki nüfusa bağımlılık oranının yükseleceğine işaret etmektedir. Ülkede 14 yaş altı nüfusta azalma gözlenirken, 65 yaş üstü nüfus ise artmaktadır. Bu durumun, emeklilik, sosyal sigorta ve sağlık sistemi üzerinde bir baskı oluşturması beklenmektedir.

Komünist sistemin yıkılmasının ardından, ülkenin işgücü yapısı ve büyüklüğü de önemli ölçüde değişiklik göstermiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda kayıt dışı ekonominin büyümesi ile işgücü ile ilgili güncel ve doğru bilgi temin etmek ve bu bilgileri yorumlamak zorlaşmıştır.

İşsizler, emekliler, kırsal kesimde çalışan ücretliler, düşük ücretli işlerde çalışıp büyük kentlerde yaşayan büyük aileler ile Moldova sınırındaki bölgelerde ve daha az gelişmiş olan kuzeydoğu bölgelerinde yaşayan kesimler, ülkede yoksulluktan en fazla zarar gören nüfusu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer AB ülkelerine yönelik göçün tahmin edilememesi işgücü ile ilgili olarak belirsizlik yaratmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Romanya maden çeşitliliği açısından oldukça zengin bir ülkedir. Kömür, demir cevheri, bakır ve krom rezervleri bulunmaktadır.

Petrol üretimi bulunmakla birlikte ülke ihtiyacını karşılamak için yeterli değildir. Doğalgaz rezervleri bakımından oldukça önemli bir konumdadır. Romgaz ve Petrom bu alandaki en önemli firmalardır. Ayrıca, rüzgar ve güneş enerjisi alanında yatırımlar bulunmakta olup, AB'nin "yeşil enerji"yi destekleyen fonlarının da etkisi ile bu alandaki yatırımlar artacaktır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar $)	249,7	248,72	287,28	314,88	345,32	372,63	401,44	430,22
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	4,1	-3,9	7	4,8	3,8	3,8	3,6	3,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- $)	12 861	12 868	14 864	16 293	17 870	19 284	20 777	22 269
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,8	2,6	4,3	3,4	3	2,6	2,5	2,5
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4,9	-5,2	-5,7	-5,5	-5,2	-4,9	-4,7	-4,5
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	28,5	40,2	41,8	43,8	46	48,3	50,2	51,9
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	23,7	24,5	25,9	25,7	26,2	26,5	27,1	27,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,9	5	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9

Kaynak: IMF
**: Tahmin*

Avrupa'nın güney doğusunda yer alan ve Polonya'nın ardından Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük ikinci pazarı durumunda olan Romanya'da, sanayileşme sürecine girilmesiyle birlikte güçlü bir kırsal göç gerçekleşmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan ağır yaralarla çıkan Romanya, ekonomisini kalkındırmak için büyük bir mücadele dönemine girmiştir. Aralık 1989 Devrimi'nden sonra serbest piyasa sistemine adapte olmaya başlayan Romanya, iktisadi gelişme amacıyla dış ticarete önem vermiştir. Ayrıca, yine bu amaçla pek çok reformlar yapılmıştır.

Kısa sürede hisselerinin çoğu devlet kontrolü altında bulunan bütün kuruluşların hızlı veşeffaf bir biçimde özelleştirilmesi ve vatandaşların hayat standardının yükseltilmesi yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu reformlar özellikle, IMF, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi uluslararası oluşumlar tarafından desteklenmiştir. Bu önemli gelişmelerle beraber 1 Ocak 2007 itibarıyla ülkenin Avrupa Birliği tam üyesi olması, Romanya'yı Avrupa'nın cazip ülkelerinden biri haline getirmiştir.
Ülke ekonomisinin karşı karşıya olduğu çeşitli problemler bulunmaktadır. Ülkede kayıt dışı ekonomimin büyük olması, vergi sistemine düşük oranda katkı sağlayabilen kırsal nüfusun yüksek olması, vergilerin düzenli olarak toplanamaması gibi sorunlardan dolayı vergi gelirleri yeterli düzeye ulaşamamaktadır. Bu nedenle eğitim, sağlık, refah, altyapı ve güvenlik harcamaları yeterli düzeyde gerçekleştirilememektedir.

Romanya Doğu Avrupa ülkeleri arasında en düşük kişi başı gelire, çevre standartları açısından en düşük seviyeye, en yüksek ödenmemiş vergi borçlarına ve en düşük eğitim harcamasına sahiptir. Ülkenin Euro Bölgesiile kurmuş olduğu sıkı ticari ve mali bağlar, ekonomisini bu bölgedeki gelişmelere karşı riskli hale getirmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

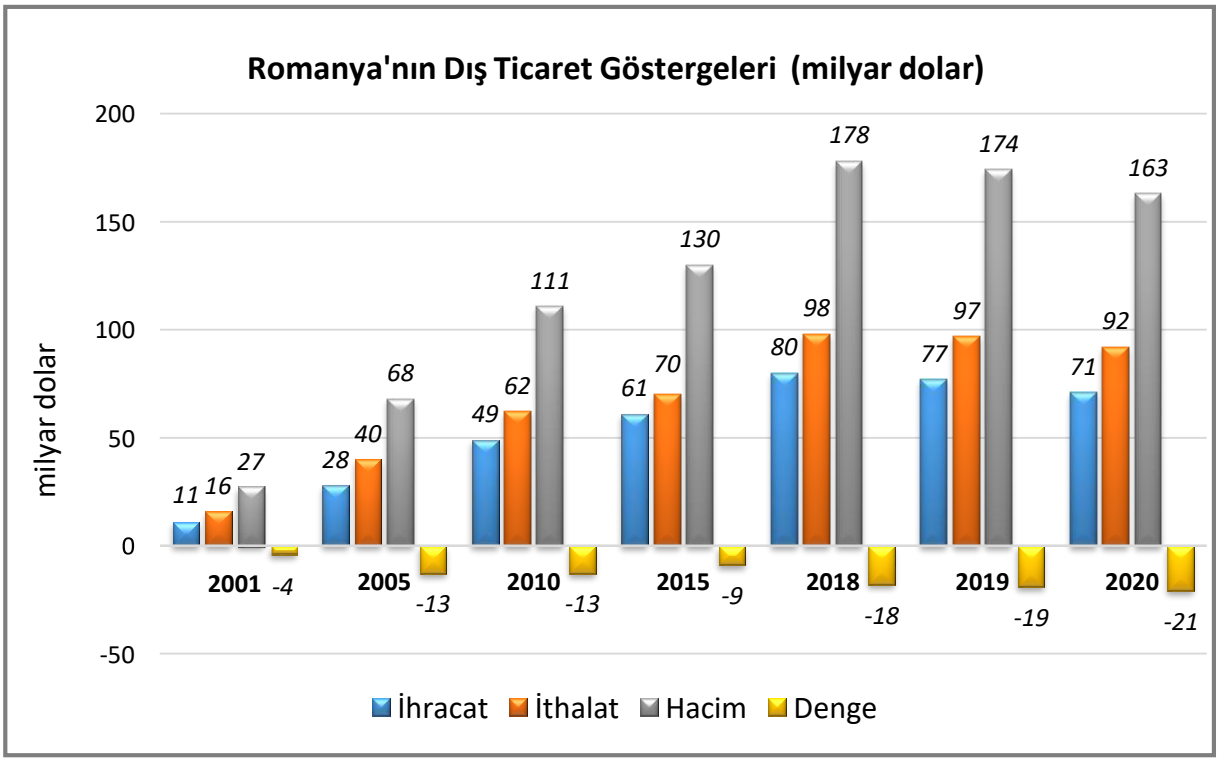

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

2020 yılında 71 milyar dolarlık ihracatla dünyada %0,4 pay ile 39. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan ve Polonya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %3,4 pay ile 8. sıradadır.

Ülkenin 2020 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, otomobiller, izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar, elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları ve kauçuktan yeni dış lastiklerdir.

Romanya 2020 yılında 7 milyar dolarlık yüksek teknoloji ihracatı ile dünyada 31. sıradadır.

2020 yılında 92 milyar dolarlık ithalatla dünyada %0,5 pay ile 36. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Macaristan, Çin ve Polonya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %4,3 pay ile 7. sıradadır.

2020 yılında ithal ettiği başlıca ürünler; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış), otomobiller, ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar) ve telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

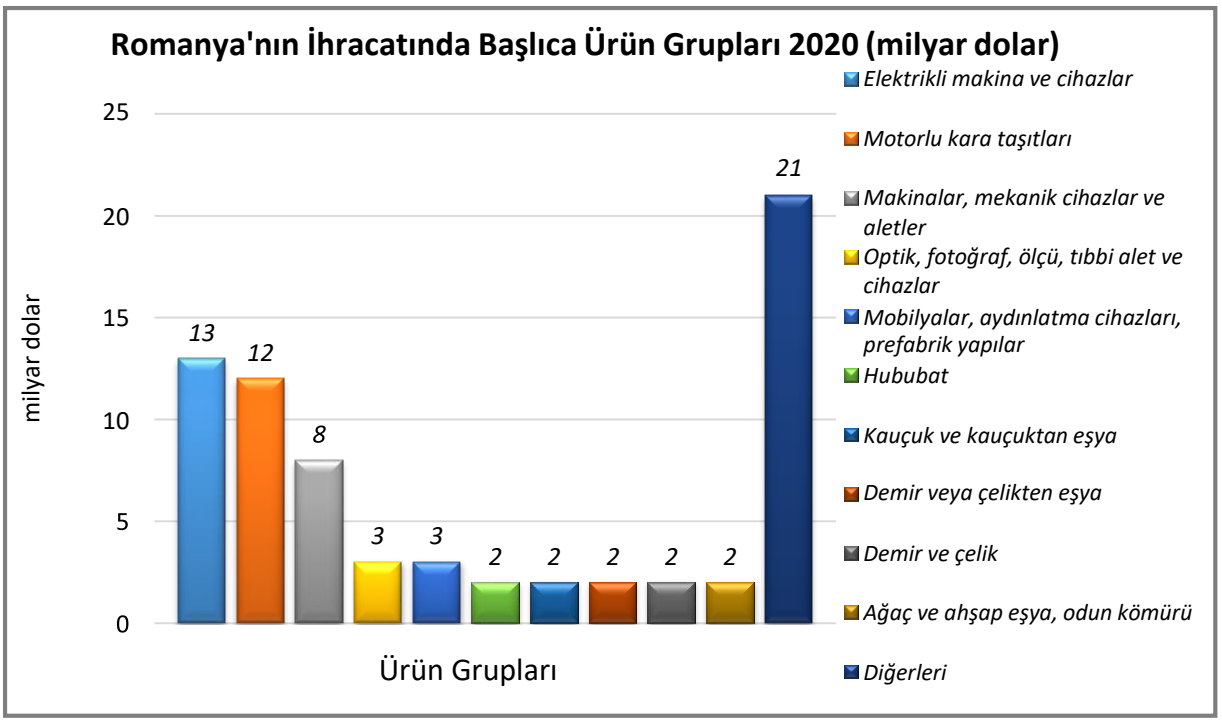

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

İthalat

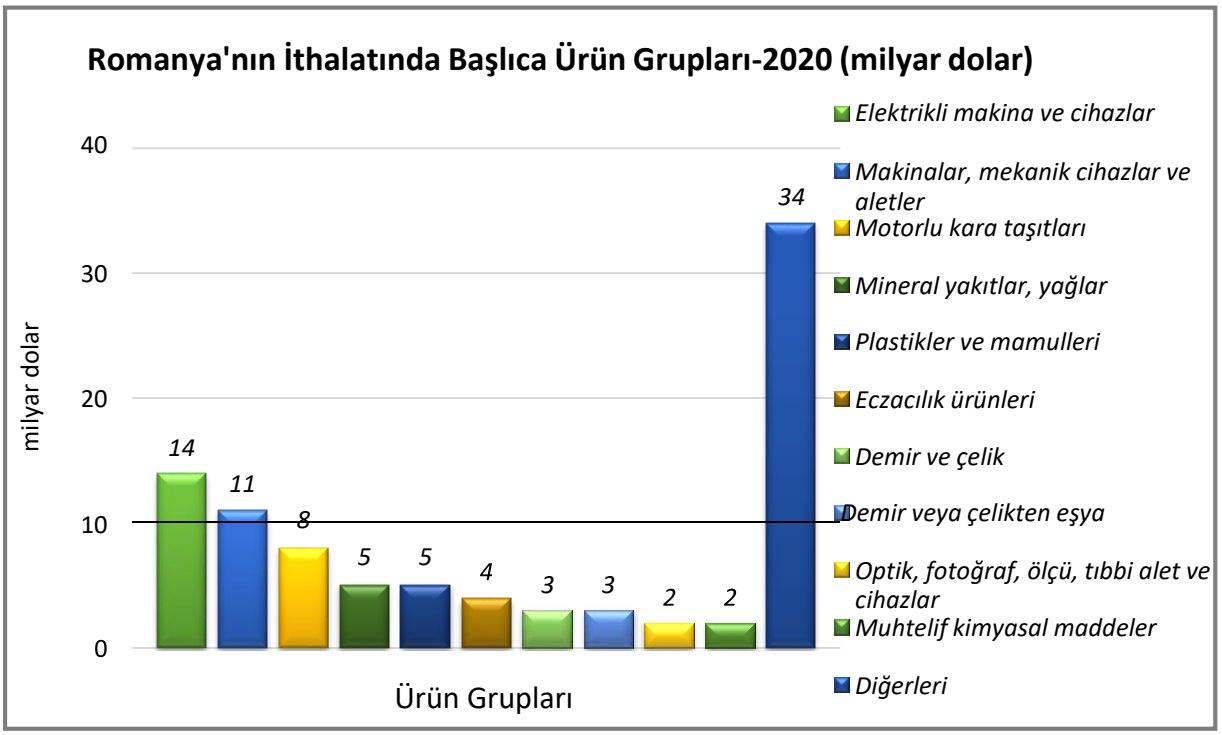

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

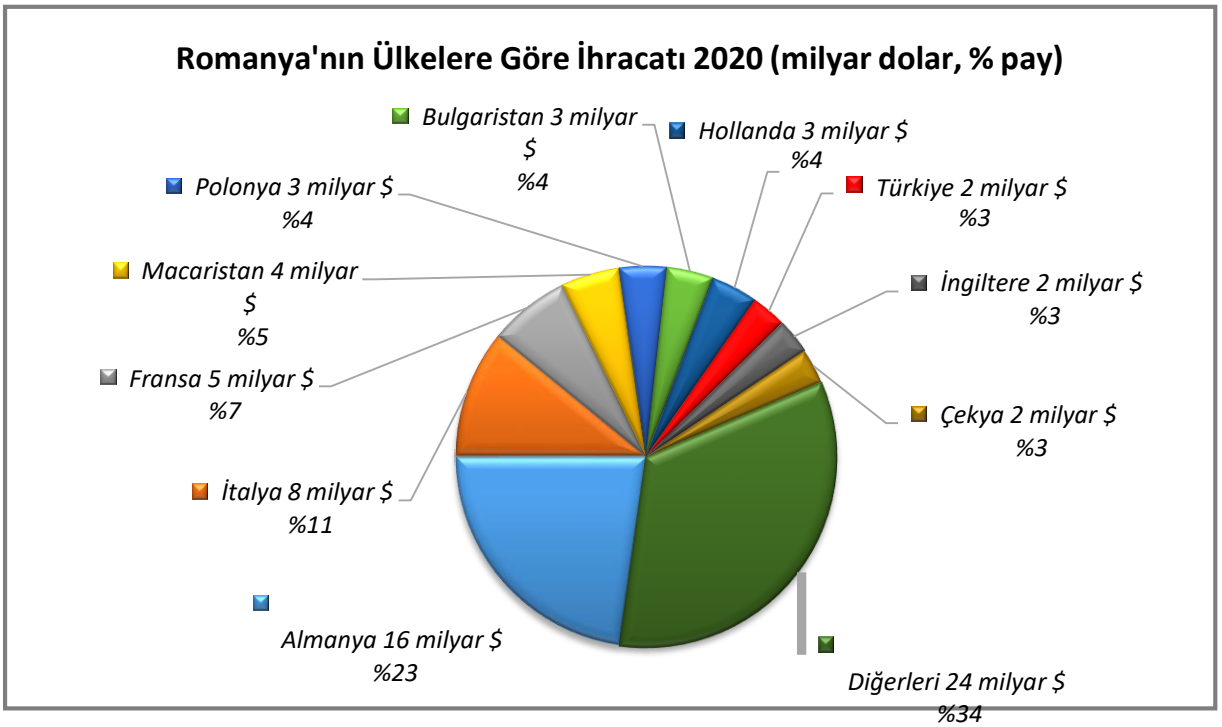

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

İthalat

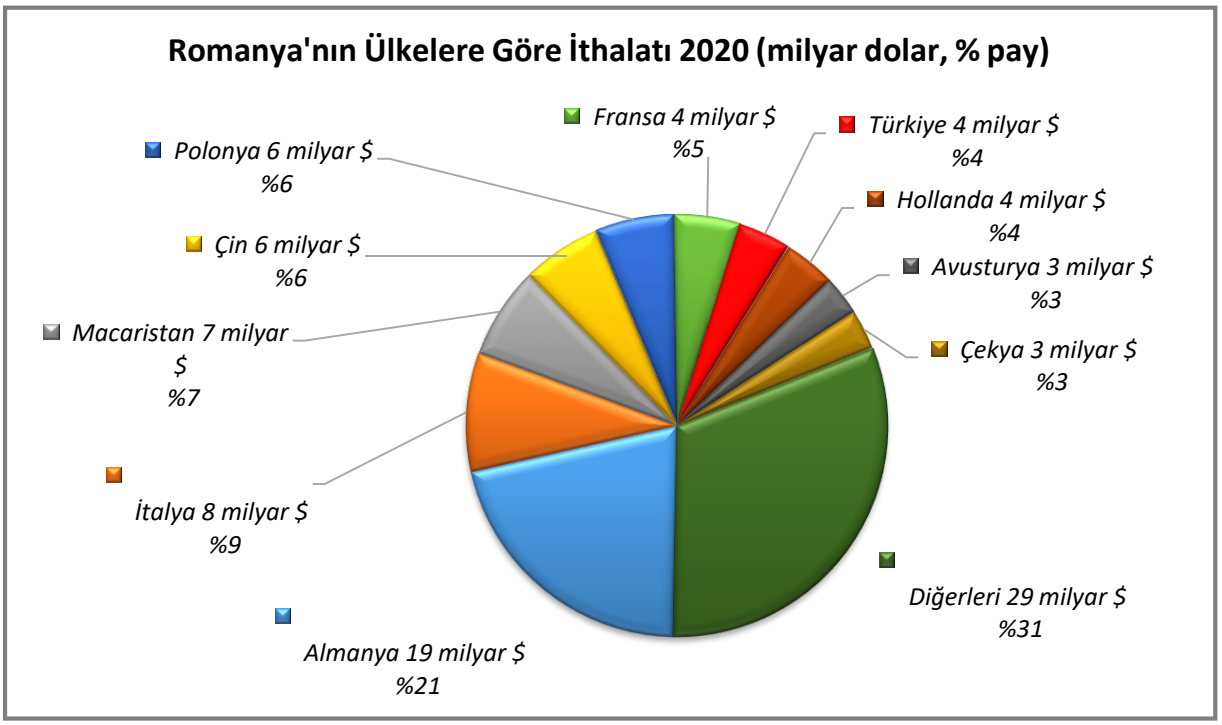

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

2020 yılında Romanya'da gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım miktarı 3,6 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2020 yılında toplam yabancı sermaye stoğu 123 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

Veriler	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon $)	7 365,4	3 602,4	6 200	7 734	9 100	10 666
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,95	1,45	2,2	2,6	2,8	3
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon $)	-1 923,6	-198,7	-1 500	-1 000	-1 500	-1 700
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon $)	110 017	123 434	129 634	137 369	146 468	157 134
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon $)	13 387	14 934	16 434	17 434	18 934	20 634

Kaynak: EIU

**: Tahmin*

5. TÜRKİYE ile TİCARE

Genel Durum

Türkiye-Romanya Dış Ticareti

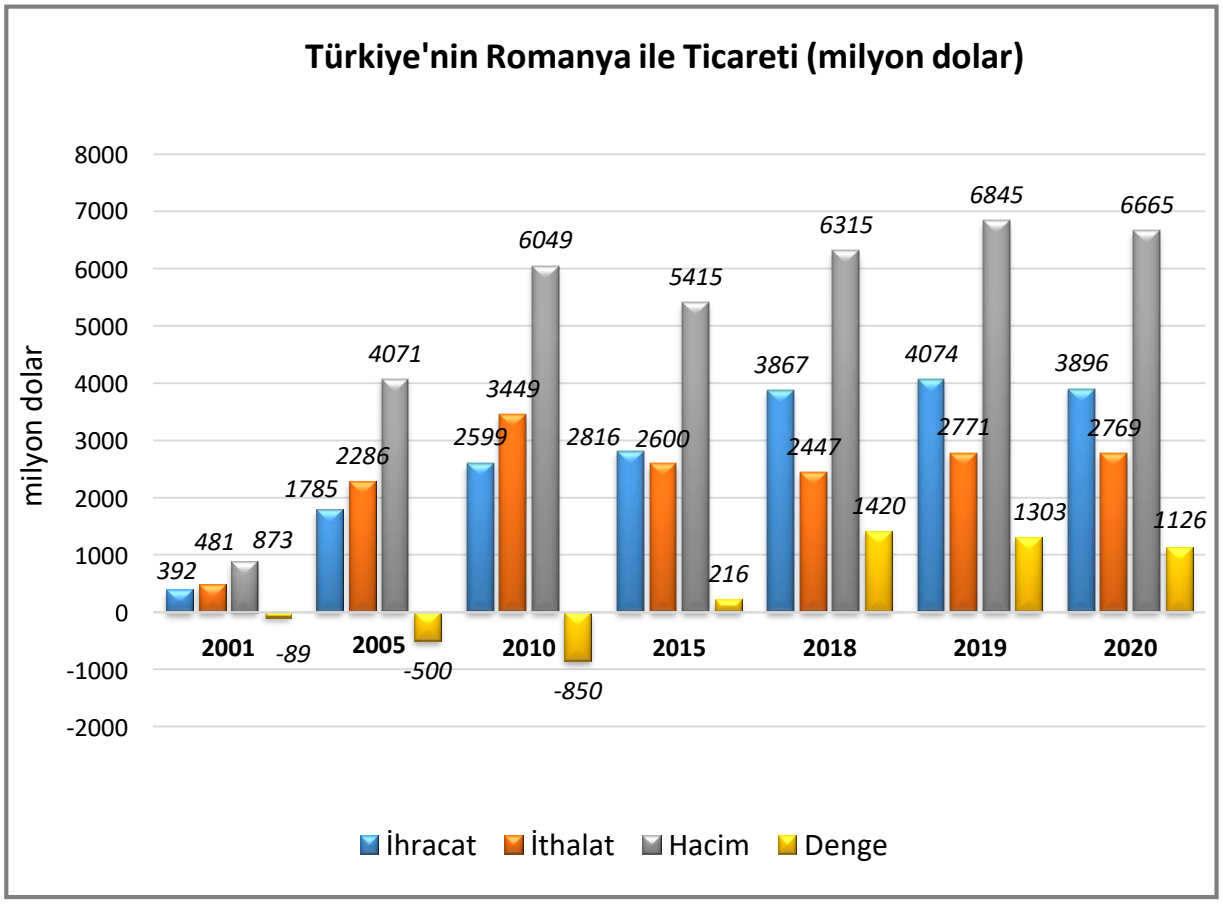

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

2020 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 4 milyar olmuştur. Romanya'nın toplam ihracatımızdaki payı %2,3 olup 11. sıradadır.

2020 yılında ülkeden ithalatımız 3 milyar dolardır. 2020 yılında Romanya'nın toplam ithalatımızdaki payı %1,3 olup 20. sıradadır.

2020 yılında Romanya ile ticarette Türkiye'nin 1,1 milyar dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

Türkiye'nin Romanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

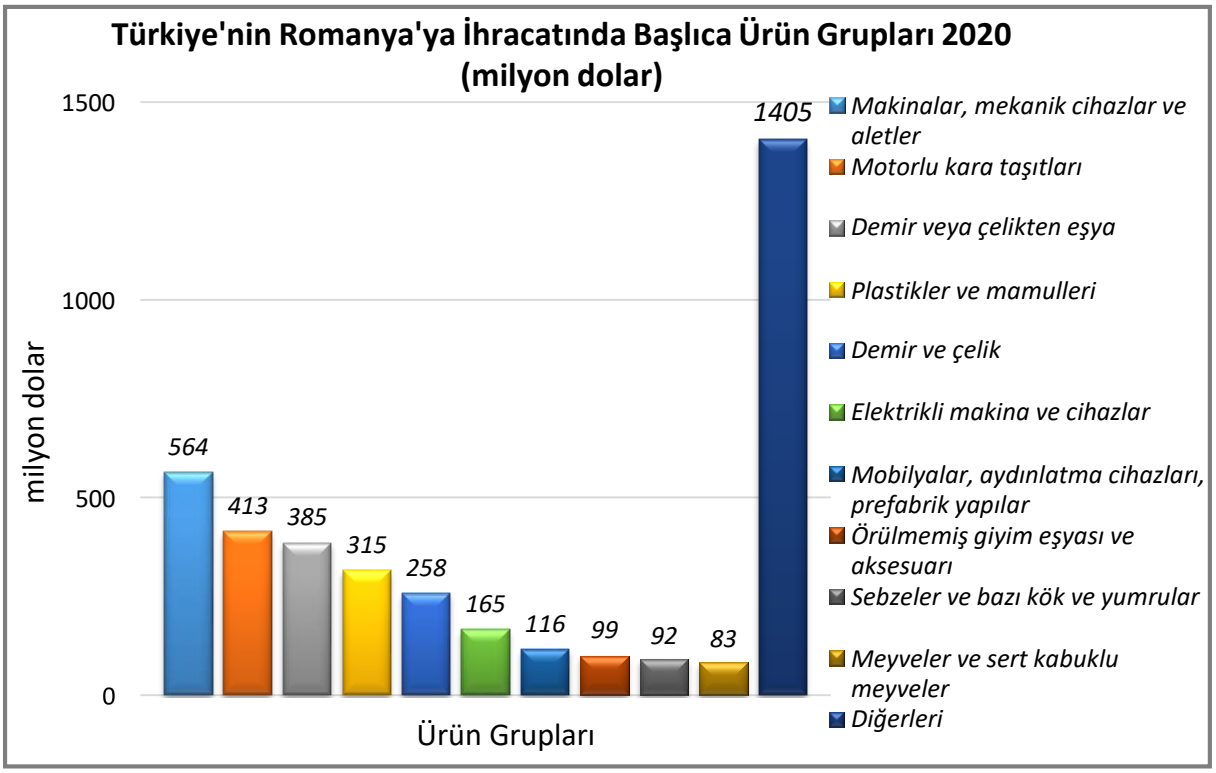

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız]

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

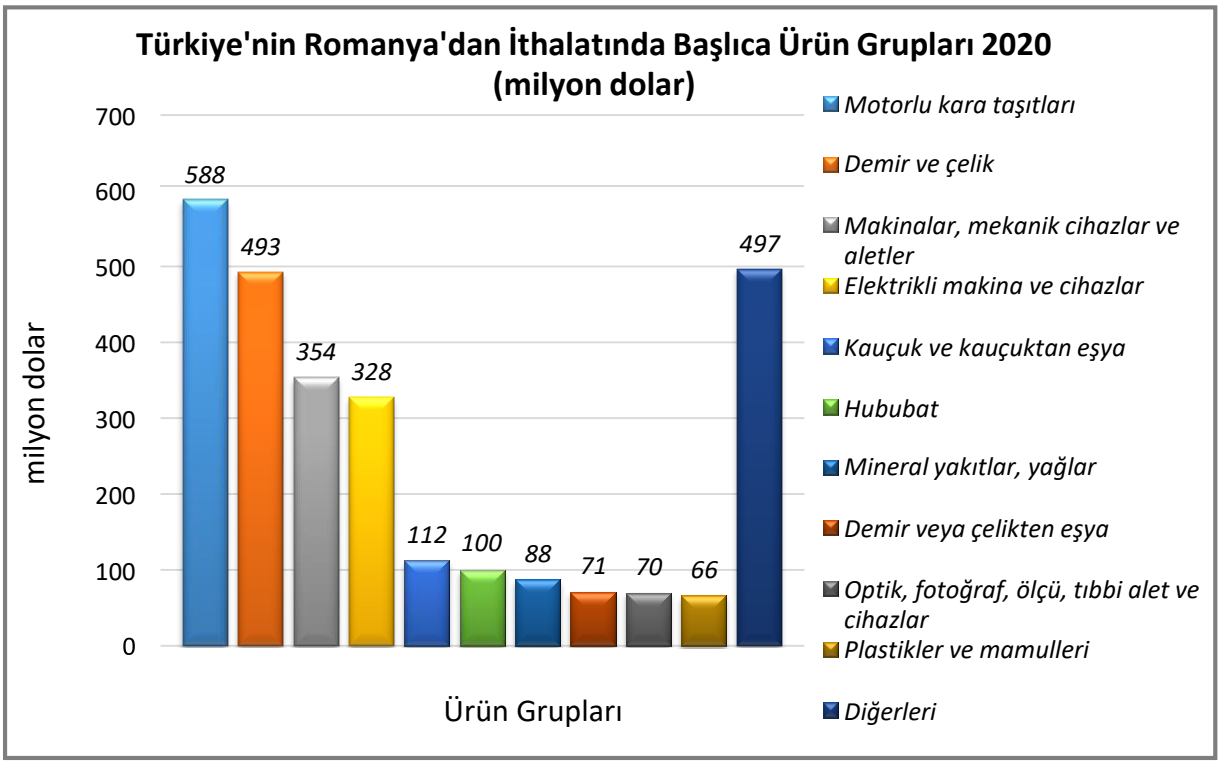

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

EKLER:

EK-1: Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**80 077 606**	**77 298 748**	**71 046 399**	**100**	**-8,1**
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	7 648 012	6 928 432	6 178 719	8,7	-10,8
2.	8703	Otomobiller	5 502 993	5 471 437	5 410 572	7,6	-1,1
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	4 651 511	4 059 659	3 638 160	5,1	-10,4
4.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	2 321 085	2 451 671	2 633 414	3,7	7,4
5.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 700 109	1 669 432	1 558 112	2,2	-6,7
6.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	1 818 188	1 851 970	1 495 387	2,1	-19,3
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 693 094	2 470 461	1 318 209	1,9	-46,6
8.	1005	Mısır	1 026 597	1 390 729	1 225 773	1,7	-11,9
9.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 250 095	1 216 867	1 094 751	1,5	-10
10.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	1 147 811	1 130 520	976 045	1,4	-13,7
11.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	1 016 045	964 817	955 596	1,3	-1
12.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	849 221	882 551	952 957	1,3	8
13.	1001	Buğday ve mahlut	1 223 155	1 272 160	948 815	1,3	-25,4
14.	8482	Her nevi rulmanlar	965 552	938 555	927 082	1,3	-1,2
15.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	762 112	742 557	897 992	1,3	20,9

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-2: Romanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**97 877 633**	**96 644 319**	**92 056 306**	**100**	**-4,7**
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	4 598 557	4 203 356	3 887 319	4,2	-7,5
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2 982 366	3 053 250	3 274 407	3,6	7,2
3.	8703	Otomobiller	2 625 457	2 931 137	2 340 165	2,5	-20,2
4.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	4 256 037	4 102 503	2 272 505	2,5	-44,6
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 046 265	1 941 913	2 034 649	2,2	4,8
6.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	2 245 011	2 022 009	1 735 672	1,9	-14,2
7.	8542	Elektronik entegre devreler	1 466 794	1 401 345	1 387 843	1,5	-1
8.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	1 467 896	1 394 728	1 324 779	1,4	-5
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 770 825	1 490 788	1 152 614	1,3	-22,7
10.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	785 223	800 220	1 041 670	1,1	30,2
11.	3926	Plastikten diğer eşya	1 111 937	1 013 483	966 755	1,1	-4,6
12.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	452 024	670 647	862 670	0,9	28,6
13.	8538	Esas itibariyle 85.35, 85.36 veya 85.37 pozisyonlarında yer alan cihazlarda kullanılmaya uygun aksam ve parçalar	800 274	745 447	714 354	0,8	-4,2
14.	7326	Demir veya çelikten eşya	884 492	836 223	697 464	0,8	-16,6
15.	0203	Domuz eti (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	611 684	703 303	678 134	0,7	-3,6

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-3: Romanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**80 077 606**	**77 298 748**	**71 046 399**	**100**	**-8,1**
1.	Almanya	18 391 579	17 343 320	16 193 180	22,8	-6,6
2.	İtalya	9 169 956	8 722 038	7 645 913	10,8	-12,3
3.	Fransa	5 686 512	5 330 921	4 782 411	6,7	-10,3
4.	Macaristan	3 909 901	3 723 309	3 547 298	5	-4,7
5.	Polonya	2 539 561	2 725 421	2 654 615	3,7	-2,6
6.	Bulgaristan	2 603 494	2 716 467	2 588 939	3,6	-4,7
7.	Hollanda	2 069 281	2 359 442	2 524 251	3,6	7
8.	**Türkiye**	**2 352 202**	**2 504 160**	**2 391 524**	**3,4**	**-4,5**
9.	İngiltere	3 400 590	2 889 193	2 377 592	3,3	-17,7
10.	Çekya	2 371 699	2 424 797	2 202 246	3,1	-9,2
11.	İspanya	2 482 057	2 350 447	2 106 522	3	-10,4
12.	Avusturya	1 830 047	1 700 309	1 686 061	2,4	-0,8
13.	Slovakya	1 498 321	1 632 579	1 534 523	2,2	- 6
14.	Belçika	1 428 470	1 382 329	1 402 135	2	1,4
15.	ABD	1 569 898	1 465 178	1 215 019	1,7	-17,1

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-4: Romanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**97 877 633**	**96 644 319**	**92 056 306**	**100**	**-4,7**
1.	Almanya	20 025 060	19 506 528	19 172 183	20,8	-1,7
2.	İtalya	9 198 752	8 830 558	8 231 018	8,9	-6,8
3.	Macaristan	6 717 082	6 808 332	6 748 851	7,3	-0,9
4.	Çin	5 210 996	5 094 577	5 744 772	6,2	12,8
5.	Polonya	5 439 799	5 776 424	5 677 445	6,2	-1,7
6.	Fransa	4 993 490	4 749 916	4 255 037	4,6	-10,4
7.	**Türkiye**	**4 262 609**	**4 322 273**	**3 993 704**	**4,3**	**-7,6**
8.	Hollanda	3 795 933	3 811 448	3 569 965	3,9	-6,3
9.	Avusturya	3 213 866	3 017 915	2 939 658	3,2	-2,6
10.	Çekya	2 863 029	2 930 731	2 896 862	3,1	-1,2
11.	Bulgaristan	2 715 964	2 844 971	2 867 501	3,1	0,8
12.	Belçika	2 321 266	2 303 305	2 291 167	2,5	-0,5
13.	İspanya	2 607 161	2 702 486	2 281 308	2,5	-15,6
14.	Slovakya	2 242 258	2 170 909	2 109 535	2,3	-2,8
15.	Rusya	3 698 652	3 472 941	2 062 560	2,2	-40,6

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**3 867 122**	**4 073 769**	**3 895 656**	**100**	**-4,4**
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	199 285	222 585	195 638	5	-12,1
2.	8408	Sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	188 184	134 951	177 135	4,5	31,3
3.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	189 893	132 698	157 374	4	18,6
4.	8703	Otomobiller	132 851	177 046	99 876	2,6	-43,6
5.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	9 713	35 274	64 951	1,7	84,1
6.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	10 782	65 479	64 479	1,7	-1,5
7.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	61 906	63 283	64 134	1,6	1,3
8.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	18 099	42 418	63 914	1,6	50,7
9.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	35 245	48 481	52 976	1,4	9,3
10.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	51 294	65 546	51 978	1,3	-20,7
11.	0702	Domates (taze/soğutulmuş)	43 650	36 304	50 100	1,3	38
12.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	46 872	59 561	49 559	1,3	-16,8
13.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	42 133	42 116	48 464	1,2	15,1
14.	7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	98 223	57 312	45 730	1,2	-20,2
15.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	46 892	45 319	44 951	1,2	-0,8

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**2 447 471**	**2 770 909**	**2 769 255**	**100**	**-0,1**
1.	8703	Otomobiller	216 626	187 332	386 400	14	106,3
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	225 450	246 920	323 746	11,7	31,1
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	173 747	204 605	195 842	7,1	-4,3
4.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	158 124	255 312	180 722	6,5	-29,2
5.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	27 725	92 150	135 381	4,9	46,9
6.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	90 322	168 151	111 138	4	-33,9
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	115 493	108 263	88 205	3,2	-18,5
8.	1005	Mısır	55 481	212 588	86 919	3,1	-59,1
9.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	86 064	73 906	65 831	2,4	-10,9
10.	3305	Saç müstahzarları	58 154	59 766	59 987	2,2	0,4
11.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	36 132	46 074	51 750	1,9	12,3
12.	7326	Demir veya çelikten eşya	11 406	37 050	39 815	1,4	7,5
13.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	28 671	24 418	35 489	1,3	45,3
14.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	31 073	26 826	34 563	1,2	28,8
15.	8512	Motorlu taşıtlar, bisiklet, motosikletlerde için aydınlatma veya işaret cihazları, cam siliciler vb tertibat	41 120	32 326	33 591	1,2	3,9

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Kaynak: TC. Ticaret Bakanlığı